



Sommerhilsen fra Nationalt Videncenter for Læsning

Sommerferien nærmer sig, og vi i Nationalt Videncenter for Læsning ønsker med dette brev alle en god ferie.

Det går godt i centeret! Vi har i dette forår lagt en ambitiøs strategi, der skal gælde de næste tre år. Med den nye strategi målretter vi vores indsats, så vi kommer til at styrke det tværprofessionelle samarbejde om literacy i dagtilbud, skoler og ungdomsuddannelser. De voksne omkring børnene skal ville en fælles udvikling, og det indebærer for os, at flere faggrupper skal samarbejde i de projekter, vi sætter i gang. Det kan være projekter, hvor lærere og pædagoger samarbejder om overgang fra dagtilbud til skole. Det kan være projekter, hvor bibliotekarer og lærere samarbejder om læsning af bøger, eller projekter, der på anden vis styrker et tværprofessionelt fokus omkring elevers læring med sprog.

Vi skal også arbejde med både de generelle og specifikke literacykompetencer, som elever skal udvikle og anvende i skolens fag. Læsning og skrivning er komplekst og består af såvel tværgående, almene færdigheder som fagspecifikke praksisser. I nogle sammenhænge er det bedst at undervise i de generelle kompetencer, som eleverne kan anvende i mange forskellige situationer, mens det i andre er bedre at zoome ind på de specifikke teksttræk og formål, som fx findes i skolefag. Man kan ikke løse alt med en metode, men man skal være klar over forskellige tilganges styrker og svagheder. Det vil vi gerne sætte i fokus.

Endelig prioriterer vi udvikling af didaktiske tiltag målrettet børn og unge i skriftsprogsvanskeligheder. Det gælder både i skoler og ungdomsuddannelser, at vi har mange elever, der enten er ordblinde eller er i andre skriftsprogsvanskeligheder, som gør det svært for dem at deltage i den almene undervisning. Vi sætter derfor fokus på at udvikle didaktik til elever i læse- og skrivevanskeligheder.

Har I lyst til at læse mere om NVL's nye 3-årige strategi, så læs [her](#).

Vi har fokus på formidling og har valgt at møblere lidt om på vores hjemmeside, så I nu hurtigere kan finde de vigtigste artikler, rapporter, podcasts og andet godt, vi udgiver. Vi har lagt det hele under linket [Viden og værktøjer](#), og dermed kommer I snart til det materiale, som vil være oplagt at inddrage i pædagoguddannelse, læreruddannelse eller i efter- og videreuddannelse. Har I brug for opdatering i forhold til, hvad der er HOT inden for literacyfeltet, så kig ind under [forskerklummerne](#) og læs for eksempel Brouwers bidrag om literacy og sprogstimulering i dagtilbud. Kig på [literacy.dk](#), hvor vi netop har udgivet et tema om Sylvi Penes artikel "Literacy, litteraturundervisning og en skole for alle". Og gå på opdagelse i [webdokken Kommognition](#), som handler om at tale sig selv og hinanden ind i matematisk forståelse.

Med forårets [tidsskrift om test](#) præsenterer vi en bred vifte af artikler, der på forskellig vis diskuterer, hvad test er, hvordan de bliver brugt i vores dagtilbud og skoler, og hvilke konsekvenser testning og testkulturer har.



Projekter er kernen i vores arbejde. Vi driver forskellige forsknings- og udviklingsprojekter, som spreder sig over dagtilbud, skole og ungdomsuddannelser. Det kendetegner vores projekter, at de alle er praksisudviklende, de lægger op til samarbejde mellem forskellige faggrupper, og vi tilstræber stærk deltagerinvolvering, da dette har stor betydning for forankring af ny viden i hverdagen. Derfor skal dagtilbud, skoler og ungdomsuddannelser selv ønske at kvalificere det faglige arbejde – for at vi går med ind i et samarbejde.

I [Sproggaven](#) har vi tidligere haft fokus på leg og literacy, og her skal vi i efteråret 2019 arbejde videre med at understøtte den nærværende samtale mellem pædagog og barn. Det er der behov for, fordi børn har brug for at blive set og hørt, og det kan være gennem de nærværende samtaler med pædagogerne, at de fordyber sig og udvikler deres sprog. Man får det sprog, man hører, og derfor skal børn lytte, svare og tale med hinanden og med de voksne. Samtalerne må gerne strække sig over et stykke tid. Det arbejder vi med i [Sproggaven](#).

[Grama3](#) er et stort forskningsprojekt om grammatikundervisning i fagene dansk, engelsk og tysk i 7. og 8. klasse. Vi samarbejder med forskere fra VIA og KP og har netop udgivet den første forskningsrapport fra projektet. Vi kan vise, at grammatikundervisningen i de tre fag praktiseres på vidt forskellige måder, og et hovedfund er, at undervisning i grammatik ofte er isoleret og ikke kobler sig til den øvrige undervisning. Det vil sige, at grammatikundervisning og arbejdet med tekster i skolen ikke er forbundne områder. Men der er mange flere fund fra Grama3-projektet, som I kan læse om i rapporten: [Hvordan praktiseres grammatikundervisning i dansk, engelsk og tysk?](#) Projektet fortsætter i 2019, og vi arbejder nu videre med at kvalificere grammatikundervisningen med udgangspunkt i det, vi har set det første år.

Vi har flere projekter i vores portefølje, og vi kan derfor kun opfordre jer til at tage et kig ind på hjemmesiden. Her finder I noget om at få [Godt begyndt](#), være [Tidlige læsere](#), om at skrive i indskolingen: [ATEL](#), om at være [Spiljournalist](#) og om at skabe [Lyst til læsebånd](#). Og når vi kommer ud af skolen og ind i ungdomsuddannelserne, har vi et projekt om [Styrket skiftlighed på hf](#) med fokus på at udvikle hf-underviseres kompetencer som skrivevejledere.

Literacy-konferencer er der mange af igen i år. For de af jer, der arbejder med elever i læse- og skrivevanskeligheder, holder vi temadage i henholdsvis [København](#) og [Aarhus](#) i efteråret, hvor fokus er på afdækning af læse- og skrivevanskeligheder, læseprofiler og særlige undervisningstiltag i fagene, som styrker elevens selvforståelse.

Vi håber også at se mange af jer til årets [Status for Literacy-konference](#) den 5. september, som handler om litteraturlæsning anno 2019: Hvad sker der, når litteraturen forlader bogen og flytter ind i andre medier, så læsning fx bliver til lytning? Og kan vi gennem undervisning fremme lysten til at læse fiktion? Se vores konferenceoversigt og tilmeld jer [her](#).

Juli måned nærmer sig, og med den går vi alle på ferie. Vi ønsker jer en god sommer.

Mange hilsner

Lene Storgaard Brok
Centerleder